

Å l a n d s l a n d s k a p s n ä m n d s

N:o 4/1949.

framställning till Ålands landsting med förslag
till landskapslag om skogsvårdsföreningar i land-
skapet Åland.

Vid plenum den 29 november 1948 beslöt Landstinget förkasta landskapsnämndens framställning med förslag till landskapslag om skogsvård i landskapet Åland. Samtidigt beslöt Landstinget giva landskapsnämnden i uppdrag att utarbeta nytt lagförslag med beaktande av de synpunkter, som angivas i stora utskottets såsom grund för beslutet liggande betänkande. Stora utskottet säger i sitt betänkande, att utskottet "omfattat lagutskottets betänkande, utom att det anser, att även andra nödiga och ändamålsenliga bestämmelser än de i VI och VII kapitlen nämnda borde upptagas i det nya lagförslag landskapsnämnden får i uppdrag att utarbeta. Lagförslaget borde göras smidigare och mindre strängt." Lagutskottet åter säger: "För ernående av det syftemål, vartill landskapsnämnden främst synes sträva, skulle enligt utskottets uppfattning för närvarande vara tillräckligt, att en lag utarbetades, som upptager bestämmelserna i VI och VII kapitlen av den föreslagna lagen." Vad stora utskottet avser med "andra nödiga och ändamålsenliga bestämmelser", därom nämner utskottsbetänkandet intet. Landskapsnämnden kan därför i

333
sin förnyade framställning hålla sig till bestämmelserna i VI och VII kapitlen av den förkastade framställning, såsom lagutskottet föreslår och i en särskild framställning till Landstinget föreslå antagande av en landskapslag om skogsförbättring. I nu föreliggande framställning ingå bestämmelser om skogsvårdsföreningar och skogsvårdsavgift. I motiveringen till förenämnda förkastade framställning till Landstinget des angående skogsvårdsföreningar och skogsvårdssavgift bl.a. följande:

"För att praktiskt genomföra detta ingå i förslaget bl.a. stadganden om skogsvårdsföreningar och skogsvårdsavgift. Genom dessa bestämmelser är det meningen att få till stånd sammanslutningar mellan skogsägarna vilka skulle till förfogande hava fackmän, som personligen vore i tillfälle att på ort och ställe rådgöra och diskutera med skogsägarna i skogsvårdsangelägenheter, och för att giva sammanslutningarna en nödvändig ekonomisk ryggrad har man infört föreskrift om en skogsvårdsavgift, som praktiskt taget helt skulle disponeras av sammanslutningarna för främjandet av skogsvårdsverksamheten. Inom sammanslutningarna, vilka i riket redan under ett tiotal år och i Sverige under ännu längre tid utfört ett välsignelsebringande arbete, skulle skogsägarna i stort sett hava full bestämmanderätt."

I den allmänna motiveringen till den förkastade framställningen

310
framhöll landskapsnämnden bl.a., att huvudprincipen i förslaget vore ett positivt skogsvårdsarbete, varigenom de privatägda skogarna i landskapet skulle bringas i ett bättre skick. Enligt vittnesbörd av fackmän och skogsägarna själva lämnar nämligen den privata skogsvården i landskapet mycket övrigt att önska, vilket även upprepade gånger framhållits i tidningspressen. Med hänsyn härtill och då privatskogshushållningen för landskapets ekonomiska liv är av den allra största betydelse, är en sådan skogsvårdslagstiftning av nöden, som möjliggör praktiska åtgärder för en uppräckning av den privata skogsvården. I sådant syfte har föreliggande förslag tillkommit. Förslaget omfattar 27 paragrafer och är i huvudsak överensstämmande med de tidigare nämnda VI och VII kapitlen i den förkastade framställningen. Stadgandena äro i någon mån omformulerade och vissa fall även kompletterade.

Om ändamålet med skogsvårdsföreningar och skogsvårdsavgift har redan tidigare i denna motivering talats. Gränserna för förenings verksamhetsområde fastställas av landskapsnämnden, som även för register över föreningarna. Var och en har rätt att bliva medlem av den skogsvårdsförening, inom vars verksamhetsområde han äger skog. Förening äger icke rätt att driva sådan näring, som ej är nödvändig för förverkligande av föreningens syftemål. Landskapsnämndens forstavdelning

äger genom lämpliga åtgärder främja grundandet av skogsvårdsföreningar inom landskapet, giva handledning åt föreningarna och tillse, att deras verksamhet uppfyller de krav, vilka böra ställas på dem såsom mottagare av skogsvårdsavgifterna. Storleken av dessa avgifter är 3 % av skogsmarkens nettoinkomst, men avgiften kan av landskapsnämnden för högst 10 år i sänder höjas till det dubbla, då förenings behov så kräver. Varje skogsägare är skyldig att erlägga skogsvårdsavgift. Såsom skogsmarkens nettoavkastning anses den vid kommunaltaxeringen fastställda avkastningen utan avdrag. Skogsvårdsavgift för kommuns skog beräknas enligt samma grunder, som den skulle hava beräknats vid skattetaxering. För sådan skogsmark, som fortlöpande skötes av skogsfackman enligt fordringarna för god skogsvård, utan att ägaren hör till skogsvårdsförening, skall erläggas en fjärdedel av avgiften. Sådan nedsättning beviljas på ansökan av landskapsnämnden för en tid av högst tio år i sänder. För sådan skogsmark, som skötes och utnyttjas för landskapets räkning, eller för vilken landskapets myndigheter äga uppgöra eller fastställa skogshushållningsplan, utgör avgiften utan anhållan en fjärdedel av fulla avgiften. Uträkningen av skogsvårdsavgiften ankommer på kommuns taxeringsnämnd. Avgifterna antecknas i taxeringslängden och debetsedlarna och erläggas senast i samband med den slut-

liga uppbörden av den årliga kommunalskatten. Kommunen skall redovisa inom en månad efter verkställd uppbörd, varav 95 % skall tillfalla skogsvårdsförening av de medel, vilka influtit genom fulla skogsvårdsavgiften från föreningens verksamhetsområde, 95 % landskapsnämnden av de fulla avgifter, vilka hopbragts utanför skogsvårdsföreningarnas verksamhetsområde samt 95 % landskapsnämnden av de medel, som influtit från sådana skogsägare, vilka äro berättigade att erlägga en fjärdedels avgift. Fyra procent av samtliga avgifter skola tillfalla landskapsnämnden och en procent kommunen för avgifternas indrivande och redovisande. Om användningen av medlen är föreskrivet, Av de erhållna avgifterna skall skogsvårdsförening överföra minst 20 % till en reservfond, såvida icke fonden är av i förslaget föreskriven storlek, då överföring icke behöver göras.

För sin inkomst och förmögenhet är skogsvårdsförening icke skattskyldig till kommun i landskapet Åland.

Den föreslagna landskapslagen är avsedd att omedelbart träda i kraft. Den skall dock tillsvidare ej tillämpas i Kökar, Brändö och Sottunga kommuner. Skogsvårdsavgifterna skola första gången uppbäras vid kommunaltaxeringen 1950.

Hänvisande till förestående får landskapsnämnden vördsammast före-

lägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

om skogsvårdsföreningar i landskapet Åland.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

L a n d s k a p s l a g

om skogsvårdsföreningar i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

Med skogsvårdsförening avses en frivillig sammanslutning av skogsägare, som verkar för höjandet av fackkunskapen och yrkesskickligheten bland sina medlemmar och så vitt möjligt även bland övriga skogsägare inom sitt verksamhetsområde, leder och utvecklar skötseln och utnyttjandet av deras skogar, ombestyr härför erforderlig fackmannahjälp åt skogsägarna samt även annars främjar skogsbruket inom sitt område.

2 §.

Landskapsnämnden fastställer gränserna för skogsvårdsförenings verksamhetsområde.

Den kommun, vilken kan anses vara skogsvårdsförenings hemort, må i allmänhet fastställas som dess verksamhetsområde. Av praktiska skäl

kunna dock kommuner eller delar av kommuner sammanföras till verksamhetsområde för en förening, eller kan del av kommun avskiljas för anslutning till annan förenings verksamhetsområde eller kan kommuns område uppdelas mellan flera föreningar.

Då landskapsnämnden fastställer en förändring av skogsvårdsförenings verksamhetsområde, skall förändringen träda i kraft från början av följande kalenderår.

3 §.

Var och en har rätt att bli medlem i den skogsvårdsförening, inom vars verksamhetsområde han äger skog.

4 §.

Skogsvårdsförening må icke bedriva sådan näring, som ej är nödvändig för förverkligandet av föreningens syftemål.

5 §.

Landskapsnämndens forstavdelning äger genom lämpliga åtgärder främja grundandet av skogsvårdsföreningar inom landskapet samt giva handledning åt skogsvårdsföreningarna och tillse, att deras verksamhet uppfyller de krav, vilka böra ställas på dem som mottagare av de nedan stadgade skogsvårdsavgifterna.

Forstavdelningen bör bland annat:

1) giva sin hjälp och sitt stöd åt skogsvårdsföreningarna och deras fackmän vid uppgörande av avverknings-, föryngrings-, skogshushållnings-, betes- och andra planer, samt i frågor rörande skogsförsäljning.

2) övervaka skogsvårdsföreningarnas skogsfackmäns arbete och, ifall skäl till anmärkning finnes, anmäla därom till skogsvårdsföreningens styrelse;

3) tillhandahålla skogsvårdsföreningarna erforderliga formulär och räkenskapsböcker.

6 §.

Landskapsnämnden för en föreningsregistret motsvarande förteckning över skogsvårdsföreningarna. Skogsvårdsförening är pliktig anmäla sig för inregistrering i sagda förteckning.

7 §.

Före ikraftträdandet av denna landskaps lag grundad skogsvårdsförening skall ändra sina stadgar i enlighet med denna landskapslag, införskaffa den i 2 § stadgade fastställelsen av sitt verksamhetsområde och anmäla föreningen på i 6 § nämnt sätt till förteckningen över skogsvårdsföreningar. Två år efter det denna landskapslag trätt i kraft må förening, vilken ej är anmäld till nämnda förteckning, icke benämna sig skogsvårdsförening.

Efter intagning av tidigare grundade skogsvårdsföreningar i landskapsnämndens förteckning över skogsvårdsföreningar, skall landskapsnämnden därom anmäla till justitieministeriets kansli för föreningsregistret.

8 §.

Föreningslagen av den 4 januari 1919 med däri senare gjorda ändringar skall tillämpas på skogsvårdsförening, såvida avvikelser därifrån icke betingas av stadgandena i denna landskapslag.

9 §.

Till förmån för i denna landskapslag åsyftad verksamhet för skogshushållningens främjande är skogsägare skyldig att erlagga skogsvårdsavgift på sätt, som i det följande stadgas.

10 §.

Skogsvårdsavgift uppbäres med tre procent av den nettoavkastning från skogsmarken, enligt vilken kommunalskatten beräknas, utan att de avdrag, som kunna komma i fråga vid beskattningen, tagas i beaktande. Landskapsnämnden äger dock rätt att beroende på de lokala förhållandena sänka eller höja, dock högst fördubbla, skogsvårdsavgiften på förenings verksamhetsområde, varje gång för en tid av högst fem år.

Skogsvårdsavgiften för skog, kommun själv äger, beräknas enligt sam-

ma grunder som den skulle hava beräknats vid skattetaxering.

För sådan skogsmark, som fortlöpande skötes av skogsfackman enligt fordringarna på god skogsvård, utan att skogsägaren hör till den skogsvårdsförening, inom vars verksamhetsområde skogen är belägen, skall erläggas en fjärdedel av skogsvårdsavgiften.

11 §.

Den som med stöd av 10 § 3 mom. önskar rätt att betala endast en fjärdedel av skogsvårdsavgiften, må därom anhålla hos landskapsnämnden. Sådan nedsättning må beviljas för högst 10 år i sänder, och den beviljade rättigheten skall upphävas, om det framgår, att stadgade förutsättningar härför icke längre förefinnas. Denna rättighet är i kraft utan särskild anhållan, då det är fråga om skogsmark, vilken skötes och utnyttjas för landskapets räkning, eller för vilken landskapsmyndigheterna äga uppgöra eller fastställa skogshushållningsplan.

12 §.

Taxeringsnämnd skall årligen vid kommunaltaxeringen för varje skogsägare uträkna, huru stor skogsvårdsavgift denne på grund av ovannämnda stadganden skall erlägga. De på detta sätt bestämda avgifterna antecknas i taxeringslängden och på debetsedlarna samt skola erläggas i samband med den slutliga uppbörden av varje års kommunalskatt.

Skogsägare, som har rätt att erlägga endast en fjärdedel skogsvårdsavgift, skall i sin inkomstdeklaration för kommunalbeskattningen uppge detta och på anmodan giva en tillförlitlig utredning därom.

Om landskapsnämnden enligt 11 § upphäver i föregående moment nämnda rättighet, må därom utan dröjsmål meddelas till ifrågavarande kommuns taxeringsnämnd.

Landskapsnämnden skall årligen i god tid före kommunaltaxeringens början anmäla till samtliga kommunala taxeringsnämnder i landskapet skogsvårdsföreningarnas i kommunen verksamhetsområden, samt vilket procenttal ifrågavarande föreningar ha som beräkningsgrund för skogsvårdsavgiften.

13 §.

Vad som är stadgat om ändringsansökan beträffande kommunalbeskattning, skatternas indrivning genom utmätning, skattetillägg vid uraktlåten skattebetalning samt eftertaxering gäller även i avseende å skogsvårdsavgiften.

14 §.

Om på grund av utslag, som skogsägare erhållit efter besvär över honom påförd skogsvårdsavgift eller kommunalskatt, eller på grund av landskapsnämndens beslut i ärende, som åsyftas i 11 §, framgår, att

för hög skogsvårdsavgift uppburits, skall kommunen till honom erlägga överskottet med ränta på samma sätt som beträffande kommunalskatt är stadgat.

15 §.

Kommunen skall inom en månad efter kommunalskattens slutliga uppbörd till landskapsnämnden redovisa de uppburna skogsvårdsavgifterna, samt de skogsvårdsavgifter, som kommunen skall betala för egna skogar. Skogsvårdsavgifter, som influtit efter uppbördstidens utgång genom utsökning eller på annat sätt, skola jämte tilläggsavgifter redovisas till landskapsnämnden halvårsvis inom januari och juli månad. Har kommun återbetalat skogsvårdsavgifter, vilka redan redovisats för landskapsnämnden, få dessas belopp jämte räntor avdragas vid redovisningen.

Ur redovisningen skall framgå, vilka belopp som influtit från varje inom kommunen verkande skogsvårdsföreningsområde, samt huru mycket därav erlagts av sådana skogsägare, vilka erlagt en fjärdedel av hela skogsvårdsavgiften. Motsvarande uppgifter skola i redovisningen antecknas om de belopp som återbetalats.

Kommun har rätt att vid redovisningen avdraga en procent, som den i enlighet med stadgandet i 17 § har rätt att erhålla.

16 §.

Om landskapsnämnden stadfäst något områdes överförande från en skogsvårdsförening till en annan, skall den förening, till vars verksamhetsområde det förflyttade området hörde det år, då skogsvårdsavgiften erlades eller borde erlagts, erhålla influtna medel, ifall ej annorlunda avtalats föreningarna emellan.

17 §.

Av skogsvårdsavgifterna jämte de i 13 § nämnda tilläggen erlägges:

1) nittiofem procent åt

a) skogsvårdsförening av de medel, vilka influtit genom fulla skogsvårdsavgifter från dess verksamhetsområde,

b) landskapsnämnden av fulla skogsvårdsavgifter, vilka hopbragts utanför skogsvårdsföreningarnas verksamhetsområden, och

c) landskapsnämnden av de medel, som influtit från sådana skogsägare, vilka med stöd av 10 § 3 mom. och 11 § äro berättigade att erlagga fjärdedels avgift;

2) fyra procent åt landskapsnämnden för höjande av yrkesskickligheten hos skogsvårdsföreningarnas personal ävensom för utvecklandet av övrig skogsvårdsföreningsverksamhet;

3) en procent åt kommun som ersättning för arbete i samband med in-

drivandet och redovisandet av avgifterna.

18 §.

Av de medel, som influtit med stöd av 17 § 1 p. b), skall hälften på åtgärd av landskapsnämnden reserveras för framtida skogsvårdsförening på ifrågavarande område, och andra hälften användas på sätt landskapsnämnden besluter för skogsskötselns främjande inom samma område. Då de reserverade medlen med räntor hava vuxit till ett belopp, som motsvarar de tre föregående årens skogsvårdsavgifter, må de medel, som senare inflyta, i sin helhet användas till skogsskötselns främjande på det område, där medlen hopbragts.

De medel, som landskapsnämnden fått med stöd av 17 § 1 p. c), äger den på ett skäligt sätt och med beaktande av behoven fördela mellan de skogsvårdsföreningar, som verka inom landskapet.

19 §.

Av de medel, som influtit enligt 17 § 1 p. a), skall skogsvårdsförening deponera minst tjugo procent i en reservfond, tills denna motsvarar minst det belopp föreningen de tre senaste åren i medeltal uppburit. Medel från denna fond får förening använda, då speciella orsaker det fordra, dock endast med landskapsnämndens tillstånd. Reservfonden skall kompletteras, om den till följd av användning eller på grund

av höjd skogsvårdsavgift blivit mindre än vad som ovan stadgats.

Om för skogsvårdsförening redan deponerats medel enligt 17 § 1 p. b) och 18 § 1 mom., äger landskapsnämnden, då förening grundas eller dess tidigare verksamhetsområde utvidgats, besluta, om och huru stor del av dessa medel skall överföras till reservfonden.

20 §.

De enligt 18 § deponerade medlen skall landskapsnämnden överlåta åt skogsvårdsförening efter det föreningens verksamhetsområde stadfästs och föreningen intagits i registret över skogsvårdsföreningar.

Skogsvårdsförening, vars område omfattar endast en del av det område, från vilket uppburna skogsvårdsavgifter enligt det i förra momentet angivna lagrummet deponerats, må av dessa medel få en proportionell andel.

21 §.

De skogsvårdsavgifter, som skogsvårdsförening erhållit, skall i främsta rummet användas till avlöandet av skolade, kompetenta fackmän i föreningens tjänst.

Utan tillstånd av landskapsnämnden, givet för högst ett år i sänder, må ej som skogsvårdsförmän anställas person, vilken icke avlagt sådan examen, som fordras för erhållande av forstmästar- eller forst-

teknikertitel.

Skogsvårdsförening må icke i sin tjänst hava person, som samtidigt sysslar med trävaruhandel eller -förmedling eller är anställd hos någon, som sysslar med sådan verksamhet,

22 §.

Över skogsvårdsförenings ekonomi må föras bok enligt direktiv, som givits av landskapsnämnden.

Till skogsvårdsförenings kassör må föreningens styrelse utse antingen någon av dess medlemmar eller någon lämplig person, dock må person, som jämväl är anställd som skogsfackman i föreningens tjänst, icke tjänstgöra som kassör. Kassören må ställa av föreningens styrelse godkänd borgen för de medel, som komma att anförtros honom.

En av föreningens revisorer samt en ersättare för honom utses av landskapsnämnden.

23 §.

Skogsvårdsförening skall årligen före utgången av mars månad tillställa landskapsnämnden en berättelse över det gångna kalenderåret, i vilken skall ingå statistiska uppgifter på av landskapsnämnden fastställd blankett, ävensom uppgifter över föreningens inkomster, utgifter och tillgångar samt revisorernas utlåtande.

24 §.

Om skogsvårdsförening handlar mot denna landskapslag eller verkar på ett uppenbart oändamålsenligt sätt, kan landskapsnämnden besluta att föreningen tillkommande skogsvårdsavgifter, delvis eller i sin helhet, skola ställas till landskapsnämndens disposition för att på sätt, som av nämnden beslutes, användas för främjande av det enskilda skogsbruket inom föreningens verksamhetsområde.

25 §.

Skogsvårdsförening, som fyller fordringarna i denna landskapslag och som i sin ordinarie tjänst har person, vilken avlagt skogsexamen vid högskola, har rätt att benämna sig privatrevir.

26 §.

För sina inkomster och sin förmögenhet är skogsvårdsförening icke skattskyldig till kommun i landskapet Åland.

27 §.

Denna landskapslag skall tillshvidare ej tillämpas i Kökar, Brändö och Sottunga kommer, och densamma träder omedelbart i kraft, dock skola skogsvårdsavgifterna första gången uppbäras vid kommunaltaxeringen år 1950.

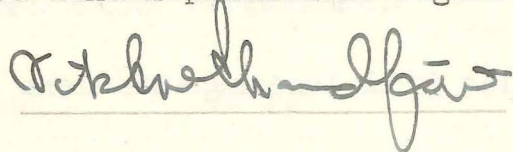
Vid tiden för denna landskapslags ikraftträdande inom landskapet

för inom landskapet för skogsvård verkande sammanslutningars skogsvår-
dande uppgifter övergå på landskapsnämnden och skogsvårdsföreningarna.

Mariehamn den 1 februari 1949.

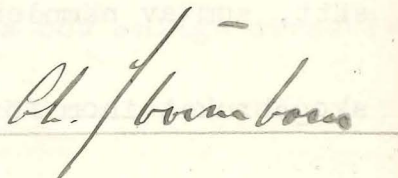
På landskapsnämndens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält.

Landskapssekreterare

Ch. Stormbom.